

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

**Pentru modificarea Anexei nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 868/2014
privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor
de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea
autorităților publice locale de nivelul al doilea**

În temeiul art. 139 și art. 140 alin. (1) din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art. 634), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324 art. 930), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1.1. punctul 5 se completează cu noțiunea „centralizator” cu următorul cuprins:

„*centralizator* – volum de mijloace financiare gestionate de Ministerul Educației și Cercetării, destinat sprijinirii instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) în vederea atingerii standardelor educaționale.”;

1.2. punctul 6:

1.2.1. se completează cu subpunctul 1¹) cu următorul cuprins:

„1¹) din plafonul de cheltuieli, 1% se va direcționa în centralizatorul Ministerului Educației și Cercetării”;

1.2.2. subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) suma transferurilor categoriale pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea se calculează cu aplicarea următoarei formule:

$$(1) C = (((A \times N) + (B \times S)) - (0,25 \times (B \times (S - S_0)))) + G - A \times N_1,$$

unde:

C – suma transferurilor categoriale pentru toate instituțiile de învățământ din unitatea administrativ-teritorială;

A – normativul valoric pentru un „elev ponderat”;

N – numărul de „elevi ponderați” dintr-o unitate administrativ-teritorială concretă;

B – normativul valoric pentru o instituție de învățământ;

S – numărul instituțiilor de învățământ, inclusiv sucursalele, ale unei unități administrativ-teritoriale;

S₀ – numărul instituțiilor de învățământ, inclusiv sucursalele, ale unei unități administrativ-teritoriale la situația din 1 octombrie a anului bugetar precedent anului în care se planifică bugetul pentru anul următor;

G – suma alocațiilor pentru unitățile de post didactice ocupate de cadrele didactice cu grad didactic din toate instituțiile de învățământ din unitatea administrativ-teritorială;

N₁ – numărul de „elevi ponderați” încadrați în procesul educațional contrar standardelor educaționale de stat și/sau prevederilor prezentei hotărâri”;

1.2.3. subpunctul 3¹) va avea următorul cuprins:

„3¹) diferența dintre plafonul de cheltuieli estimat și suma transferurilor categoriale pentru unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea, obținută în baza aplicării formulei (1), se va direcționa în centralizator”;

1.2.4. se completează cu subpunctele 3² și 3³ cu următorul cuprins:

„3²) mijloacele financiare acumulate în centralizator se repartizează/utilizează la decizia Ministerului Educației și Cercetării, pentru:

– proiecte de îmbunătățire a condițiilor de învățare (reparații capitale, dotări etc.), selectate în baza de concurs, la care pot participa instituțiile de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea;

– achiziționarea mijloacelor și serviciilor de transport, a tehnicii de calcul etc.;

– echipamente și materiale didactice pentru instituțiile cu instruire în limba rusă care aplică Programul de Educație Multilingvă;

– stagii de practică desfășurate în instituțiile de învățământ primar și secundar (ciclul I și II), aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării;

– alte necesități ale instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea, esențiale pentru asigurarea calității educației conform standardelor educaționale;

3³) la decizia de repartizare a mijloacelor financiare acumulate în centralizator către autoritățile administrației publice locale, Ministerul Educației și Cercetării:

– va desfășura toate procedurile necesare în anul bugetar curent (lansarea, organizarea și selectarea proiectelor câștigătoare de către instituțiile publice de

învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților administrației publice locale de nivelul al doilea);

– va prezenta Ministerului Finanțelor lista autorităților administrației publice locale beneficiare de transferuri cu destinație specială, precum și volumele acestora, la modificarea Legii bugetului de stat pentru anul curent sau la etapa de elaborare a proiectului Legii bugetului de stat pentru anul următor”;

1.2.5. subpunctul 7) va avea următorul cuprins:

„7) coeficienții de ponderare pentru calcularea numărului de „elevi ponderați” se stabilesc pornind de la indicatorii efectivi privind normele didactice depline la o clasă, pe nivelurile de învățământ, acceptând drept bază (unitate) indicatorul pentru clasele V-IX. Pentru calcularea numărului de „elevi ponderați”, cu excepția celor din instituțiile cu instruire în limba rusă care aplică Programul de Educație Multilingvă, se aplică următorii coeficienți de ponderare:

- 0,83 – pentru elevii claselor I-IV;
- 1,00 – pentru elevii claselor V-IX;
- 1,22 – pentru elevii claselor X-XII”;

1.2.6. se completează cu subpunctul 7¹⁾ cu următorul cuprins:

„7¹⁾ pentru calcularea numărului de „elevi ponderați”, pentru instituțiile cu instruire în limba rusă care aplică Programul de Educație Multilingvă se aplică următorii coeficienți de ponderare:

- 0,85 – pentru elevii claselor I-IV;
- 1,03 – pentru elevii claselor V-IX;
- 1,27 – pentru elevii claselor X-XII”;

1.3. punctul 7:

1.3.1. subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) pentru implementarea costului standard per elev, cu excepția celor din instituțiile cu instruire în limba rusă care aplică Programul de Educație Multilingvă, se aplică următorii coeficienți de ponderare pentru calcularea numărului de „elevi ponderați”:

- 0,83 – pentru elevii claselor I-IV;
- 1,00 – pentru elevii claselor V-IX;
- 1,22 – pentru elevii claselor X-XII”;

1.3.2. se completează cu subpunctul 2¹⁾ cu următorul cuprins:

„2¹⁾ pentru implementarea costului standard per elev, pentru instituțiile cu instruire în limba rusă care aplică Programul de Educație Multilingvă se aplică următorii coeficienți de ponderare pentru calcularea numărului de „elevi ponderați”:

- 0,85 – pentru elevii claselor I-IV;
- 1,03 – pentru elevii claselor V-IX;
- 1,27 – pentru elevii claselor X-XII”;

1.4. la punctul 8 subpunctul 2), textul „0,5” se substituie cu textul „0,25”.

2. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2025, cu excepția subpunctelor 1.2.5, 1.2.6 și 1.3, care vor intra în vigoare la data de 1 ianuarie 2026.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul educației
și cercetării

Dan Perciun

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

NOTA DE FUNDAMENTARE

**la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Anexei nr.1 la
Hotărârea Guvernului nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a
instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților
publice locale de nivelul al doilea
(număr unic 792/MEC/2024)**

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Prezentul proiect de Hotărâre de Guvern pentru modificarea Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea este elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Art.139 lit. c) și Art.140 alin. (1) din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.319-324, art.634), cu modificările ulterioare. Legea nr 108/2024 (art. 133 ¹ privind stagiile de practică pedagogică) prin care au fost operate modificări la Codul educației nr. 152/2014 și a Strategiei Naționale „Educația 2030”.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Instituțiile publice de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) sunt finanțate în baza Hotărârii Guvernului nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea. Aceasta presupune utilizarea unei formule unice, care are specificul său de aplicare la formarea bugetelor de diferite niveluri și se aplică în baza plafonului de cheltuieli pentru instituțiile de învățământ primar și secundar (ciclul I și II). Începând cu anul 2014 până în prezent, sistemul educațional a evoluat mult pe dimensiunea politicilor educaționale și responsabilitățile instituției de învățământ la fel. În acest sens, pe parcursul timpului au fost operate mai multe modificări la Hotărârea Guvernului nr.868/2014. Principalele modificări au ținut de: - completarea cu noțiuni noi, precum „gimnaziu-grădiniță”, „sucursală”;- creșterea transparenței;- eficientizarea modului de alocare a resurselor financiare în vederea promovării creșterii profesionale a cadrelor didactice;- asigurarea suportului cadrelor didactice pentru acoperirea cheltuielilor de transport;- acordarea posibilității acoperirii deficitului financiar al școlile mici, inclusiv gimnazii, din componenta raională;- etc. Toate aceste modificări au susținut promovarea politicile educaționale. Cu toate acestea, deoarece suma alocată pentru cheltuieli în educație este mică, aceasta nu poate acoperi necesitățile reale ale unei instituții. Menționăm că finanțarea învățământului per elev în Moldova este cu mult mai joasă decât media europeană. În context, reieșind din posibilitățile actuale, este necesar a utiliza cât mai rațional și corect resursele financiare alocate pentru educație. Numărul mare de instituții de învățământ cu un număr mic de elevi, licee cu o singură clasă, infrastructură depășită, care sunt departe de valorile școlii prietenoase elevului, afectează calitatea studiilor. Capacitățile instituționale sunt diminuate de lipsa condițiilor de învățare: laboratoare echipate cu utilaj modern, clase de computere etc. Instituțiile de învățământ nu reușesc să asigure baza tehnico-materială în concordanță cu evoluția tehnologiilor, fapt ce influențează calitatea mediului și capacitățile instituționale de asigurare a procesului educațional.

În contextul celor expuse, în scopul asigurării implementării eficiente a politicilor educaționale și a standardelor de stat, se propune a forma un centralizator, volum de mijloace financiare, care va fi gestionat de Ministerul Educației și Cercetării pentru suportul instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) în atingerea standardelor educaționale.

O altă problemă a sistemului educațional constată insuficiența cadrelor didactice calificate. Pentru a atrage tinerii specialiști, a motiva instituțiile de învățământ și cadrele didactice de a susține și pregăti studenții de la pedagogie, au fost operate modificări la Codul educației prin Legea nr 108/2024, prin completarea cu art. 133¹, care prevede că stagiile de practică pedagogică să se desfășoare în cadrul instituțiilor de învățământ general care au statut de bază de practică pedagogică. Lista instituțiilor de învățământ general cu statutul menționat se va aproba de Ministerul Educației și Cercetării, în baza unor criterii și standarde de calitate. Totodată, aceste instituții de învățământ general vor beneficia de resurse și dotări suplimentare pentru buna organizare a procesului educațional și a stagiilor de practică pedagogică.

Pentru început, Ministerul Educației și Cercetării își propune crearea a 100 de instituții de învățământ general cu statut de bază de practică pedagogică. Aceste instituții, la fel, se propune a fi susținute din centralizatorul gestionat de Minister, menționat mai sus.

O altă modificare ține de susținerea implementării educației bilingve/multilingve la nivelul învățământului obligatoriu, prevăzută în Programul național pentru îmbunătățirea calității învățării limbii române, care se concentrează pe consolidarea capacității cadrelor didactice pentru învățarea integrată a limbilor și a altor discipline (Content Language Integrated Learning) atunci, când disciplinele sunt studiate în alte limbi.

Legislația și cadrul de politici educaționale promovează învățarea (și utilizarea) mai multor limbi de instruire în școlile minorităților etnice. Principalul document, care reglementează sistemul educațional – Codul educației – stipulează că instituțiile de educație trebuie să asigure învățarea limbii române, a limbilor minorităților (în regiuni unde acestea locuiesc compact) sau a unei limbi de circulație internațională. Astfel, Codul educației recunoaște și sprijină dezvoltarea multilingvismului în societate (articolul 10). Instruirea bilingvă ca o abordare față de dezvoltarea bilingvismului în rândurile elevilor/studentilor (în limba română și în limba lor maternă) este recunoscută și în Strategia „Educația 2030”.

În ordinea acestor idei, menționăm că există încă unele provocări care împiedică integrarea mai largă a instruirii multilingve, precum și asigurarea sustenabilității inițiativelor lansate. Una dintre aceste provocări ține de lipsa unui mecanism care să motiveze profesorii să preia aceste programe și să asigure diseminarea mai largă a educației multilingve (EML).

Astfel, pentru promovarea EML în sistemul de învățământ al Republicii Moldova, se propune un set de coeficienți de ponderare distincți pentru instituțiile care aplică Programul de Educație Multilingvă.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Modificările și completările propuse prin prezentul proiect de Hotărâre de Guvern au ca scop atingerea obiectivelor sistemului educațional, eficientizarea modului de alocare și gestionare a finanțelor, asigurarea transparenței și corectitudinii repartizării alocațiilor bugetare pentru finanțarea instituțiilor educaționale.

Principalele completări țin de :

- formarea unui centralizator, gestionat de Ministerul Educației și Cercetării, pentru suportul instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) în atingerea standardelor educaționale, numit centralizator;
- stabilirea unor coeficienți de ponderare distincți pentru calcularea numărului de „elevi ponderați” în instituțiile care aplică Programul de Educație Multilingvă;
- susținerea organizării procesului educațional și a stagiilor de practică în instituțiile de învățământ general care au statut de bază de practică pedagogică.

Centralizatorul gestionat de Minister se va forma din 1% din plafonul de cheltuieli și diferența obținută dintre plafonul de cheltuieli estimat și suma transferurilor categoriale pentru unitățile administrativ teritoriale de nivelul al doilea, ca rezultat a reformei rețelei școlare.

Necesitatea acestui centralizator reiese din faptul că, fiind acumulate într-un fond, Ministerul Educației și Cercetării va putea gestiona acestea la nivel național, eficientizând cheltuielile și asigurând să direcționeze ținând instituțiilor de învățământ cu necesități. Deci, resursele financiare acumulate în acest centralizator vor fi utilizate pentru:

- proiecte de îmbunătățire a condițiilor de învățare (reparații capitale, dotări etc.), selectate în baza de concurs, la care pot participa instituțiile de învățământ primar și secundar (ciclul I și II);
- achiziționarea mijloacelor și serviciilor de transport, tehnică de calcul etc.;
- stagii de practică desfășurate în instituțiile de învățământ aprobate prin ordinul Ministerului;
- alte necesități ale instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II), esențiale pentru asigurarea calității în educație, conform standardelor educaționale.

În vederea integrării și sprijinirii politicilor educaționale de promovare a învățării (și utilizării) mai multor limbi de instruire în școlile minorităților etnice, se propun coeficienți de ponderare distincți pentru calcularea numărului de „elevi ponderați”. Acești coeficienți au fost estimați în corespundere cu Conceptul de educație multilingvă, aprobat de Ministerul Educației și Cercetării prin Ordinul nr. 788/2024 https://mecc.gov.md/sites/default/files/ordin_nr_788_din_31.05.2024_eml_aprobat.pdf.

În context, pentru instituțiile cu instruire în limba rusă care aplică Programul de Educație Multilingvă, pentru implementarea costului standard per elev, se aplică următorii coeficienți de ponderare pentru calcularea numărului de „elevi ponderați”:

- 0,85 – pentru elevii claselor I-IV;
- 1,03 – pentru elevii claselor V-IX;
- 1,27 – pentru elevii claselor X-XII.

Modificarea coeficienților de ponderare la calcularea numărului de elevi ponderați este necesară pentru stimularea cadrelor didactice implicate, prin creșterea salariului.

Creșterea venitului anual pentru cadru didactic, cu 18 ore, din care de la 1 până la 4 ore pe săptămână se vor citi ore în altă limbă va fi, de:

Salariul mediu lunar	Nor ma didactică	Cost pe oră	majorare per oră	Cost total pentru predare în limba română	Suma totală pe lună	creștere salariu pe luna, %	suma totală pe an	Creșterea venitului anual pentru cadrele didactice care vor preda obiecte în limba română
cl.primare, 1 oră în l.română	ore	cost oră	80%				12.5	
14823.3	18	823.52	658.81	1482.33	16305.63	110%	203820.4	18529.0
gimn, 2 ore			2					
14823.3	18	823.52	1317.63	2141.15	16964.45	114%	212055.7	26764.3
liceu, 4 ore			4					
14823.3	18	823.52	2635.26	3458.78	18282.08	123%	228526.1	43234.7
								88527.9

De exemplu, dacă într-o școală cu 36 cadre didactice, din care 5 vor preda 2 discipline în limba română cu o creștere de 80% a cheltuielilor per oră, fondul de salariu pe an va crește cu 134 mii lei sau cu cca 2-3%. Respectiv, ar fi p creștere a bugetului cu circa 3%, respectiv ar genera o creștere a coeficientului de ponderare per elev cu circa 3%.

Deoarece a fost aprobat doar Conceptul educației multilingve, urmează a fi elaborate și aprobate Standardele pentru instituțiile implicate în Programul educației multilingve, formarea și certificarea cadrelor didactice, aceste prevederi sunt planificate pentru implementare din anul 2026.

Cu referire la acordarea suportului instituțiilor de învățământ general cu statut de bază de practică pedagogică pentru buna organizarea procesului educațional și a stagiilor de practică, se vor aloca resurse financiare pentru cazarea studenților (în cazul desfășurării stagiului de practică în altă localitate decât cea de reședință sau studii) și pentru acoperirea cheltuielilor de transport pentru deplasare, un suport pentru instituție pentru acoperirea cheltuielilor de logistică, asigurare cu mentori etc.

Estimări referitor la bazele de practică și bugetul de suport:

	Nr.	Total	salariu mediu	creștere 30%	salariu majorat	necesar total (lei)	Per baza de practică, lunar (lei)
Nr. instituții, bază practică	100						
Studenți	3500						
Studenți per instituție	35						
Mentori per instituție	3	300	14823	4446.9	19269.9	4,002,210	40022.1
Durata practicii /luni	3						
Zile lucrătoare	60						
Necesități:	beneficiari	pondere	costuri	durata	perioada		
Din 3500 vor avea nevoie de:			lei				
cazare	400	11%	1000	pe lună	3	1,200,000	12000
Cheltuieli transport	250	7%	50	pe zi	60	750,000	7500
Birotică	3500	100%	100	pe lună	3	1,050,000	10500
						3,000,000	30000
Total							70022.1

Aceste instituții, se propune a fi susținute din centralizatorul gestionat de Minister, menționat supra. Reieșind din CBTM, centralizatorul va constitui circa 150 mln. lei în anul 2025.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de analiză, au fost examinate diverse posibilități de alocare a resurselor financiare: prin intermediul unităților administrativ teritoriale, prin primării sau centralizat de Minister. Deoarece activitățile descrise. Deoarece educația multilingvă se implementează la nivel de instituție, cel mai optim este ca și resursele să fie gestionate de instituție. Astfel, ținând cont de faptul că finanțarea școlilor are loc în baza Hotărârii Guvernului nr. 868/2014, s-au propus coeficienți distincți la calcularea elevilor ponderați, respectiv alocarea ținută a resurselor către aceste instituții.

Cu referire la stagiile de practică, deoarece nu poate fi estimat exact numărul de elevi pe fiecare instituție bază de practică, cea mai optimală soluție a fost cea de alocare a resurselor centralizat, prin centralizatorul care se propune a fi creat.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea modificărilor propuse va contribui la susținerea administrațiilor publice locale, responsabile de buna funcționare a instituțiilor a căror fondatori sunt, prin acordarea suportului în dotarea instituțiilor cu laboratoare și cabinete de studii moderne, dezvoltarea infrastructurii, precum și asigurarea cu cadre didactice. De asemenea, se va asigura păstrarea multilingvismului și păstrarea culturii și limbii materne a minorităților etnice, precum și asigurarea unei încadrări mai ușoare în societate.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Pentru punerea în aplicare a prevederilor proiectului Hotărârii de Guvern nu se necesită cheltuieli suplimentare din contul bugetului de stat.   Toate modificările propuse nu presupun alocații suplimentare, doar realocări pe intern, în limita bugetului calculat în bază de formulă și aprobat pentru un an fiscal concret.   Implementarea acestora se va realiza în baza plafonului de cheltuieli stabilit de Ministerul Finanțelor pentru un an fiscal 2024, iar caracterul acestora ține de asigurarea transparenței și corectitudinii repartizării alocațiilor bugetare pentru finanțarea instituțiilor educaționale, precum și eficientizarea modului de alocare a resurselor financiare în vederea promovării educației bilingve/multilingve.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil
4.4. Impactul social
UNESCO promovează multilingvismul, adică utilizarea mai multor limbi în viața de zi cu zi, ceea ce este practică normală în cazul existenței mai multor grupuri lingvistice în același ținut. Modelele de educație bilingve/multilingve asigură înțelegerea interculturală în cadrul învățării pe tot parcursul vieții (conform Cadrului de acțiune pentru Educație 2030, Obiectivul 4.6, paragraful 59). Educația multilingvă bazată pe limba maternă în primii ani de școlarizare joacă un rol cheie în tranziția de la familie la școală și promovează respectul pentru diversitate. Astfel, multilingvismul contribuie la formarea unor cetățeni înțelegători, deschiși la diversitate culturală și cu abilități lingvistice dezvoltate, pregătiți să se integreze în societatea globală în continuă schimbare.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Ridicarea nivelului de cultură și de dezvoltare personală – Sistemul de educație prin valențele sale va asigura educația inter și multiculturală în baza valorilor, tradițiilor naționale, dar și diversității culturale, precum și dezvoltarea personală și cetățenia activă.   De asemenea, vor fi îmbunătățite atitudinile, relațiile și comportamentele sociale afectate în comunitățile locale și în societate în ansamblu; starea de bine a cetățenilor marcată de tensiuni și conflicte; polarizarea societății generată de divizarea cetățenilor după criterii etnice, lingvistice, sociale; periclitarea funcționării democratice a societății.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională   Proiectul nu intră în categoria actelor normative care necesită expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE   Proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și

II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea nu are ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și nu necesită descrierea gradului de compatibilitate.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În scopul respectării Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul de inițiere a elaborării proiectului a fost plasat pe pagina web a Ministerului Educației și Cercetării, la secțiunea Transparența decizională, modulul de participare, fiind accesibil la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/13101

De asemenea, proiectul a fost supus consultărilor publice <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-publica-a-proiectului-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-anexei-nr1-la-hotararea-guvernului-nr8682014-privind-finantarea-in-baza-de-cost-standard-per-elev-a-institutiilor-de-invatamant-primar-si-secundar-general-din-subordinea-autoritatilor-publice-locale-de-nivelul-al-doilea/13148>

Proiectul hotărârii a fost avizat de Ministerul Finanțelor și Ministerul Muncii și Protecției Sociale. S-a ținut cont de majoritatea propunerilor.

De asemenea, drept urmare a consultării publice, a fost recepționat demersul UTA Găgăuzia, care la fel a fost examinat.

Toate sugestiile și propunerile sunt înscrise în tabelul de sinteză.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției și expertizei anticorupție de Centrul Național Anticorupție.

S-a ținut cont de toate sugestiile înaintate de Ministerul Justiției.

Prin raportul de expertiză anticorupție, Centrul Național Anticorupție a menționat că nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare, prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Se necesită revizuirea și modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, în vederea atribuirii claselor de salarizare suplimentare pentru cadrele didactice care implementează educația multilingvă.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Pentru implementarea eficientă a modificărilor promovate prin Hotărârea Guvernului de modificare a Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea, Ministerul Educației și Cercetării va organiza și desfășura sesiuni de informare cu direcțiile Finanțe din cadrul APL și responsabilii din cadrul organelor locale de specialitate în domeniul învățământului.

Ministru

Dan PERCIUN

SINTEZA

la proiectul Hotărârii Guvernului pentru modificarea Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.868/2014 privind finanțarea în bază de cost standard per elev a instituțiilor de învățământ primar și secundar (ciclul I și II) din subordinea autorităților publice locale de nivelul al doilea (număr unic 792/MEC/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare repetată			
Ministerul Finanțelor (avizare prin email, scrisoarea din 03.10.2024)		Ministerul Finanțelor susține proiectul întrucât a fost revizuit conform obiecțiilor înaintate în procesul de lucru.	
Avizare și consultare publică			
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (scrisoarea nr. 11/4752 din 16.09.2024)	1	Se solicită a respecta drepturile fundamentale ale persoanelor cu dizabilități în egală măsură cu ceilalți cetățeni la sistemul educațional pentru toate categoriile de dizabilități în conformitate cu cadrul normativ.	Se acceptă Hotărârea Guvernului nr. 868/2014 prevede formarea fondului pentru educație incluzivă (Anexa 3). Mărimea fondului pentru educație incluzivă se stabilește în funcție de numărul elevilor cu cerințe educaționale speciale, ca urmare a evaluării și înregistrării acestora de către serviciile teritoriale de asistență psihopedagogică, în mărime de până la 2% din suma transferurilor categoriale. Mijloacele financiare din fondul pentru educație incluzivă se repartizează în baza deciziei consiliului unității administrativ-teritoriale către instituțiile de învățământ primar și secundar general în care sunt înmatriculați elevi cu cerințe educaționale special și sunt direcționate distinct pentru finanțarea cheltuielilor ce țin de: 1) remunerarea cadrelor didactice de sprijin; 2) crearea și întreținerea centrelor de resurse.
Ministerul Finanțelor (scrisoarea nr.	2	<i>La subpct. 1)</i> Se propune a substitui cuvintele „fond de acumulare a mijloacelor” cu cuvintele „volum de mijloace”	Se acceptă

07/1-03/104/1489 din 25.09.2024)		2	
	3	La subpct. 2), lit. a) Se propune de substituit cuvântul „MEC” cu cuvintele „Ministerul Educației și Cercetării”	Se acceptă
	4	La subpct. 2), lit. b) În evitarea erorii tehnice, se propune substituirea cifrei „0.75” cu „0.25”. Totodată, în contextul aplicării corecte a formulei, se propune de expus prevederile lit. b) alin.2 în următoarea redacție: „(1) $C = (((A \times N) + (B \times S)) - (0,25 \times (B \times (S - S0)))) + G - A \times N1$ ”	Se acceptă
	5	La subpct. 2), lit. d) Este necesar de completat proiectul de hotărâre cu prevederi care ar reglementa următoarele: - Ministerul Educației și Cercetării va desfășura toate procedurile necesare în anul bugetar curent (lansarea, organizarea și selectarea proiectelor câștigătoare de către instituțiile publice de învățământ primar și secundar general), care vor fi finanțate în anul bugetar viitor; - Ministerul Educației și Cercetării, la etapa de elaborare a proiectului Legii bugetului de stat pentru anul următor, va înainta lista autorităților publice locale beneficiare de transferuri, precum și volumele acestor transferuri pentru a fi reflectate în legea bugetară anuală.	Se acceptă Punctul 6 a fost completat cu subpunctele se completează cu subpunctele 3 ² și 3 ³ cu conținutul propus.
	6	La subpct. 2), lit. e) Pentru a face o delimitare între coeficienții de ponderare a elevilor din școlile cu instruire în limba rusă față de restul școlilor cu instruire în limba română, se propune de a completa proiectul de hotărâre cu un punct nou care va prevedea modificarea în acest sens a pct.6, subpct.7 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.868/2014.	Se acceptă A fost separată propunerea prin completarea cu pct. 6 cu subpct. 7 ¹)
	7	La subpct. 3) Se propune de revăzut reieșind din obiecțiile expuse la subpct.2, lit. e) din aviz.	Se acceptă A fost separată propunerea prin completarea pct. 7 cu subpct. 2 ¹)
	8	A desfășura un exercițiu de simulare a modificărilor propuse și, reieșind din prevederile pct.6 subpct.2) din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.868/2014, de a prezenta, în baza plafonului de cheltuieli estimat de Ministerul Finanțelor în sumă de 7.800.491,7 mii lei, transferurile categoriale de la bugetul de stat la bugetele unităților administrativ-teritoriale de nivelul al doilea pentru finanțarea instituțiilor de învățământ, pentru a fi incluse în proiectul legii bugetului de stat pentru anul 2025.	Se acceptă Estimările se anexează

Ministerul Finanțelor (scrisoarea nr. 07/1-17/115/1366 din 17.09.2024)		În cadrul vizitelor de lucru a membrilor Guvernului în teritoriu, reprezentanții APL abordează problema legată de dificultățile întâmpinate în contextul aplicării modificărilor la HG 868/2014 care intră în vigoare de la 01.09.2024.	Se respinge În scopul excluderii unei abordări eronate și implementării greșite a prevederilor ce țin de estimarea transferurilor care se pun în aplicare din 10.09.2024, Ministerul Educației și Cercetării a introdus pct. 2 prin care se propunea modificarea perioadei de implementare a pct. 6 subpunctele 2¹), 3), 3¹), 4), pct. 7, pct. 11 subpunctele 1) și 2) din „01.09.2024” în „01.01.2025”. Dar drept urmare a expertizei juridice, Ministerul Justiției a menționat că potrivit art. 56 alin (31) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, data intrării în vigoare a actului normativ publicat poate fi modificată doar până la survenirea momentului intrării în vigoare a acestuia. În context, modificarea perioadei de aplicare a modificărilor la HG 868/2014 intrate în vigoare de la 01.09.2024 nu poate avea loc.
UTA Găgăuzia (scrisoarea nr. 01/1-13/254 din 20.09.2024)	9	«b) изучение языков национальных меньшинств рассчитываются Министерством образования и исследований исходя из количества часов и других особенностей учреждений образования, в которых изучаются языки национальных меньшинств; Сумма финансовых ассигнований, необходимых для финансирования расходов для изучения и деления классов на группы по дисциплинам Родной язык и литература и История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов в общеобразовательных учреждениях образования с русским языком обучения для административно-территориальных единиц второго уровня рассчитывается по следующей формуле: (1) $M^{limbi} = A+B$, где: M^{limbi} – размер финансовых ассигнований для всех учебных заведений, необходимых для изучения и деления дисциплин Родной язык и литература и История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов;	Se respinge Formula propusă nu poate fi acceptată, aceasta nu este argumentată și nu conține estimări. Menționăm că MEC estimează transferurile pentru studierea Limbii materne și a Istoriei, culturii și tradițiilor poporului reieșind din numărului de elevi pe clase/grupe, numărul de grupe/clase etc., și în corespundere cu prevederile Planului-cadru. Diversitatea tipurilor de Plan-cadru este mul mai mare. Nu este posibil de estimat o formulă unică aplicabilă echitabil pentru toți. Menționăm că la elaborarea formulei de finanțare, s-a ținut cont de cheltuielile medii ale instituțiilor de învățământ,

	A - финансовые средства на оплату труда; B - расходы на отчисления по оплате труда (2) A = ((K¹*C¹)+(K²*C²)+(K³*C³)+(K⁴*C⁴))*S*4^N*12^M, где: K¹- общее количество классов по изучению дисциплины Родной язык и литература; K² - общее количество классов по изучению дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов; K³- общее количество классов по делению на группы дисциплины Родной язык и литература; K⁴- общее количество классов по делению на группы дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов; C¹ – количество часов на изучение дисциплины Родной язык и литература в неделю, согласно учебного плана; C² – количество часов на изучение дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов в неделю, согласно учебного плана; C³- количество часов на деление дисциплины Родной язык и литература в неделю, согласно учебного плана; C⁴- количество часов на деление дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов в неделю, согласно учебного плана; S – средняя стоимость одного часа работы педагогического кадра, исходящей из среднемесячной начисленной заработной платы педагогического кадра, согласно данных представленных Национальным бюро статистики Республики Молдова за предшествующий бюджетный год, в котором планируется бюджет; 4^N – 4 недели; 12^M- 12 месяцев; (3) B = A*C, где: C - % отчислений в фонд обязательного социального страхования на соответствующий год, в котором планируется бюджет. Объем ассигнований для одного учебного заведения определяется на основе следующей формулы: (4) V^{limbi} = A+B, где: V^{limbi} – объем финансовых ассигнований на одно учебное заведение, необходимый для изучения и деления на группы	pentru toate tipurile de Plan-cadru.

	дисциплин Родной язык и литература и История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов; A - финансовые средства на оплату труда; B - расходы на отчисления по оплате труда. (5) A = ((K¹*C¹)+(K²*C²)+(K³*C³)+(K⁴*C⁴))*S*4^N*12^M, где: K¹- общее количество классов по изучению дисциплины Родной язык и литература; K² - общее количество классов по изучению дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов; K³- общее количество классов по делению на группы дисциплины Родной язык и литература; K⁴- общее количество классов по делению на группы дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов; C¹ – количество часов на изучение дисциплины Родной язык и литература в неделю, согласно учебного плана; C² – количество часов на изучение дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов в неделю, согласно учебного плана; C³- количество часов на деление дисциплины Родной язык и литература в неделю, согласно учебного плана; C⁴- количество часов на деление дисциплины История, культура и традиции украинского, гагаузского и болгарского народов в неделю, согласно учебного плана; S – средняя стоимость одного часа работы педагогического кадра, исходящей из среднемесячной начисленной заработной платы педагогического кадра, согласно данных представленных Национальным бюро статистики Республики Молдова за предшествующий бюджетный год года, в котором планируется бюджет; 4^N – 4 недели; 12^M- 12 месяцев (6) B = A*C, где: A - финансовые средства на оплату труда; C - % отчислений в фонд обязательного социального страхования на соответствующий год, в котором планируется бюджет. При расчете количества классов по изучению и делению дисциплин Родной язык и литература и История, культура и традиции украинского, гагаузского и	

		болгарского народов используются данные по ситуации на 01 октября предшествующего бюджетного года, в котором планируется бюджет.»	
	10	Подпункт 3) пункта 6 оставить в действующей редакции, так как предлагаемые изменения приведут к уменьшению суммы категориальных трансфертов ежегодно получаемых административно - территориальными единицами.	Se acceptă Ba mai mult ca atât, coeficientul a fost micșorat la 0,25.
	11	Пункт 6 подпункт 3 ² дополнить с: - материальное и дидактическое оснащение учебных заведений, обучающихся на русском языке и реализующих Программу многоязычного образования	Se acceptă
	12	Подпункт 7) пункта 6 дополнить подпунктами 7 ¹ и 7 ² следующего содержания: «7 ¹ Для расчета числа «взвешенных учащихся» для учебных заведений, в которых обучение осуществляется на русском языке используются следующие удельные коэффициенты: 0,9 – для учащихся I-IV классов, обучающихся не на румынском языке; 1,2 – для учащихся V-IX классов, обучающихся не на румынском языке; 1,4 – для учащихся X-XII классов, обучающихся не на румынском языке. 7 ² Для расчета числа «взвешенных учащихся» для учебных заведений с русским языком обучения, реализующих Программу многоязычного образования, используются следующие удельные коэффициенты: 0,93 – для учащихся I-IV классов, обучающихся не на румынском языке; 1,23 – для учащихся V-IX классов, обучающихся не на румынском языке; 1,44 – для учащихся X-XII классов, обучающихся не на румынском языке.»	Se respinge Menționăm că la elaborarea formulei de finanțare, s-au luat în calcul cheltuielile medii, per instituții. Respectiv, coeficienții propuși nu sunt argumentați și nu conțin estimări.
	13	Подпункт 2) пункта 7 дополнить подпунктами 2 ¹ и 2 ² следующего содержания: «2 ¹ Для расчета числа «взвешенных учащихся» для учебных заведений, в которых обучение осуществляется на русском языке используются следующие удельные коэффициенты: 0,9 – для учащихся I-IV классов, обучающихся не на румынском языке; 1,2 – для учащихся V-IX классов, обучающихся не на румынском языке;	Se respinge Menționăm că la elaborarea formulei de finanțare, s-au luat în calcul cheltuielile medii, per instituții. Respectiv, coeficienții propuși nu sunt argumentați și nu conțin estimări.

		1,4 – для учащихся X-XII классов, обучающихся не на румынском языке. 2² Для расчета числа «взвешенных учащихся» для учебных заведений, реализующих Программу многоязычного образования, в которых обучение осуществляется на русском языке используются следующие удельные коэффициенты: 0,93 – для учащихся I-IV классов, обучающихся не на румынском языке; 1,23 – для учащихся V-IX классов, обучающихся не на румынском языке; 1,44 – для учащихся X-XII классов, обучающихся не на румынском языке.» Предлагаемые изменения связаны с тем, что Учебные планы, ежегодно утверждаемые приказом Министерства образования и исследований для учреждений образования с русским языком обучения превышают в среднем на 20% недельную нагрузку по сравнению с Учебными планами для учреждений образования с румынским языком обучения.	
	14	Подпункт 2) пункта 8 оставить в действующей редакции, так как изменения коэффициента с 0,5 на 0,75 приведут к уменьшению финансовых ассигнований ежегодно формируемых в Компоненте административно-территориальной единицы второго уровня.	Se acceptă Ba mai mult ca atât, coeficientul a fost micșorat la 0,25.
Expertizare			
Ministerul Justiției (scrisoarea nr. 04/1-8771 din 03.10.2024)	15	La pct. 1, pentru respectarea stilului normativ, sintagma „se modifică” urmează a fi plasată după textul care indică sursa oficială de publicare a actului normativ supus modificării.	Se acceptă
	16	La pct.1, sintagma „se completează cu o noțiune nouă” a substitui cu textul „se completează cu noțiunea „centralizator””	Se acceptă
	117	La sbp.2), lit.a), f), sbp. 3) lit.b), forma abreviată „pct.” a substitui cu „subpct.”	Se acceptă
	18	La sbp.4), cuvintele „se modifică” a substitui cu „se substituie”, iar termenul „cifrele”, a substitui cu „textul”.	Se acceptă
	19	Soluția pentru pct. 2 nu poate fi acceptată. Potrivit art. 56 alin (31) din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative, data intrării în vigoare a actului normativ publicat poate fi modificată dor până la survenirea momentului intrării în vigoare a acestuia.	Se acceptă
	20	Se va ține cont de prevederea actuală cuprinsă la art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017, care stabilește că în vederea interpretării corecte și	Se acceptă

		aplicării comode, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. În acest context, în ceea ce privește numerotarea/marcajul intervențiilor în textul Hotărârii Guvernului nr. 868/2014, potrivit proiectului prezentat, urmează a fi adusă în conformitate cu prevederea legală suscitată.	
Centrul Național Anticorupție (scrisoarea nr. 06/2/ 16724 din 02.10.2024)	21	Obiecții nu sunt. Actele normative au fost respectate. Nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare, Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului.	-

Ministru

Dan PERCIUN